

tvister i forbindelse med bobehandlingen. Der blev ikke i forbindelse med lovændringen i 1977 foretaget overvejelser vedrørende spørgsmålet om appel af sø- og handelsrettens afgørelser i konkurssager m.v.

På denne baggrund foreslås det, at bestemmelsen i konkurslovens § 252 affattes således:

»§ 252. Afgørelser, som træffes af sø- og handelsrettens skifteafdeling under medvirken af sagkyndige, ankes eller kæres til højesteret i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel. Fristerne er de samme som ved indbringelse for landsretten.

Stk. 2. Andre afgørelser end de i stk. 1 nævnte, som træffes af sø- og handelsrettens skifteafdeling, ankes eller kæres til østre landsret.«

Den direkte appeladgang til højesteret vil herefter som hidtil omfatte sager om anerkendelse af fordringer i konkursboer, såfremt sag til afgørelse af tvisten ville være en sø- og handelssag. Endvidere vil der som hidtil kunne appelleres direkte til højesteret, hvis der er tale om afgørelser om fortrinsret og afgørelser om omstødelse i sager, som er sø- og handelssager. Som nævnt ovenfor træffes skifterettens afgørelse i alle disse tilfælde ved dom.

I de øvrige tilfælde vil der efter praksis ikke deltage sagkyndige, og appel skal derfor ske til østre landsret. Dette gælder således dels kendelser og beslutninger, der træffes i forbindelse med bobehandlingen, dels domme – f.eks. vedrørende omstødelse – der afsiges i sager, der ikke er af sø- og handelsretlig karakter.

4. Skriftlig behandling af ankesager

I borgerlige sager kan ankeretten (dvs. højesteret eller landsretterne) i medfør af retsplejelovens § 387 undtagelsesvis bestemme, at domsforhandlingen skal foregå skriftligt. Dette gælder således, når der er spørgsmål, om anken kan fremmes, eller når ganske særlige omstændigheder foreligger.

Efter forarbejderne til bestemmelsen (retsplejerådets betænkning nr. 698/1973 om behandling af borgerlige sager, side 176 f) er skriftlig domsforhandling på grund af sagens beskaffenhed – foruden hvor der er spørgs-

mål om afvisning af anken – forudsat kun at forekomme meget sjældent. Det fremgår af betænkningen, at reglen eventuelt vil kunne anvendes i selvmødersager, og hvis sagen angår et afgrænset juridisk problem.

Den nuværende bestemmelse i § 387 om skriftlig domsforhandling af ankesager blev indsat i retsplejeloven i forbindelse med revisionen af de civilprocessuelle regler i 1979 (lov nr. 260 af 8. juni 1979). Efter de tidligere gældende regler (§ 403, stk. 2, vedrørende højesteret og § 440, stk. 4 (jfr. kap. 35) vedrørende landsretterne) kunne skriftlig behandling finde sted i noget videre omfang (hvis parterne var enige herom, eller hvis sagen efter sin beskaffenhed var egnet hertil). Adgangen til at bestemme skriftlig behandling på grund af sagens beskaffenhed er tidligere i travle perioder blevet benyttet af højesteret som et middel til at fremskynde sagernes behandling. Ved landsretterne blev adgangen imidlertid i praksis kun benyttet yderst sjældent, og da højesteret i ca. 20 år praktisk taget heller ikke havde benyttet fremgangsmåden, fik reglen i § 387 efter indstilling fra retsplejerådet den nuværende snævre udformning.

Præsidenten for højesteret har oplyst, at den skriftlige behandlingsform på grund af den stærke vækst i antallet af borgerlige ankesager, der er indtrådt siden 1981, nu må anvendes ved højesteret i noget videre omfang end tidligere, og at det derfor er ønskeligt, at rammerne for anvendelse af den skriftlige behandlingsform udvides. Denne behandlingsform er navnlig egnet i sager, hvor tvisten angår et afgrænset juridisk problem. Den medfører dels, at parterne i sådanne sager under de nuværende lange berammelsestider normalt kan opnå en hurtigere afgørelse, dels at berammelsestiderne for de mundtligt behandlede sager kan holdes nede.

Retsplejerådet er af den opfattelse, som også højesterets præsident har givet udtryk for, at domsforhandlingen af retssager, herunder af ankesagerne, som altovervejende hovedregel bør foregå mundtligt. Rådet har dog ikke indvendinger mod, at den tidligere gældende bestemmelse genindføres, således at skriftlig behandling kan finde sted, hvis parterne er enige herom, eller hvis skriftlig behandling på grund af sagens særlige beskaffenhed findes hensigtsmæssig. Højeste-